

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ดำเนินการประเมินโครงการครั้งนี้ ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP Model) ของ สตัฟเฟิลบีม (1983) โดยการประเมินบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินบริบทของโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา 2) ประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา 3) ประเมินกระบวนการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา 4) ประเมินผลผลิตของโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

การประเมินโครงการนี้ ผู้ประเมินได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 66 คน ผู้เรียน จำนวน 232 คน และผู้ปกครอง จำนวน 232 คน ผู้บริหารสถานศึกษา และครู กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie and Morgan (1970) และทำการสุ่มอย่างง่าย ผู้เรียนทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) (Stratified Random Sampling) และทำการสุ่มอย่างง่าย สำหรับผู้ปกครองของผู้เรียนและบุคคลผู้สนใจที่เป็นผู้ให้ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามที่มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครู แบบสอบถามสำหรับผู้เรียน แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง และแบบสอบถามสำหรับบุคคลทั่วไป 2) แบบบันทึกข้อมูลผลการประเมินคุณภาพ

ระยะเวลาในการประเมินโครงการด้วยแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 จัดเก็บข้อมูลก่อนการดำเนินโครงการ ระยะเวลาประเมินตั้งแต่ พฤษภาคม-มิถุนายน 2562 ระยะที่ 2 จัดเก็บข้อมูลระหว่างดำเนินการ ระยะเวลาประเมินตั้งแต่ กรกฎาคม 2562-กุมภาพันธ์ 2563 และระยะที่ 3 จัดเก็บข้อมูลหลังเสร็จสิ้นการดำเนินโครงการ ระยะเวลาประเมินตั้งแต่ มีนาคม-เมษายน 2563

สรุปผลการประเมิน

1. ผลการประเมินบริบทของโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.23) โดยรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด 2 รายการ คือ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.45) และความสอดคล้องของกิจกรรมและวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.25) ส่วนรายการอยู่ในระดับมากที่สุด คือ หลักการความต้องการและความจำเป็นของโครงการ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.23)

2. ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.25) โดยรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 รายการ คือ ความพร้อมของบุคลากร ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.28) รองลงมา ความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.37) และการเตรียมการภายในโครงการ ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.34) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด จำนวน 2 รายการ คือ ความพร้อมของสถานที่ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.36) และความเหมาะสมของงบประมาณ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.36)

3. ผลการประเมินกระบวนการดำเนินโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.14) โดยรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 รายการ คือ การวางแผน ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.27) รองลงมา การดำเนินการ ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.21) และการติดตามประเมินผล ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.27) ส่วนรายการอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การแก้ปัญหาและอุปสรรค ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.29)

4. ผลการประเมินผลผลิตของโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

ผลประเมินด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ดังนี้

4.1 ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้านการเป็นผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

4.1.1 ผู้เรียนมีผลตอบแทนจากการประกอบธุรกิจ ในภาพรวมอยู่ในระดับร้อยละ 43.05 แผนธุรกิจทุกแผนมีรายได้สุทธิต่อทุนดำเนินการมากกว่าร้อยละ 25 คือ Brown Rice Pic (ร้อยละ 77.96) กล้ายแซบ (ร้อยละ 74.15) SellSilp (ร้อยละ 63.60) เปี้ยะแปดริ้ว (ร้อยละ 30.23) และ R Peadriew Coffee (ร้อยละ 29.26) ตามลำดับ

4.1.2 การต่อยอดธุรกิจเชิงพาณิชย์ แผนธุรกิจของผู้เรียนที่ได้ดำเนินการ จำนวน 5 แผนธุรกิจ ดำเนินการต่อยอดธุรกิจเชิงพาณิชย์ จำนวน 3 แผนธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 60

4.2 คุณภาพของการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา มีผลการประเมินศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ระดับชาติ ระดับ 5 ดาว คะแนนร้อยละ 92.46

4.3 ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.21)

4.4 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.24)

4.5 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.41)

4.6 ความพึงพอใจของบุคคลทั่วไปที่มาศึกษาดูงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.12)

อภิปรายผล

การประเมินโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ในครั้งนี้ ผู้ประเมินใช้รูปแบบการประเมินซิป (CIPP Model) เป็นเครื่องมือในการประเมิน ซึ่งผลการประเมินทั้ง 4 ด้าน สามารถอภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้

1. ความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ในภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และรายการที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด คือ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโครงการมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กิจกรรม และระยะเวลา ดำเนินการไว้ชัดเจน อีกทั้งวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพความต้องการของวิทยาลัยครูและผู้เรียน และกิจกรรมที่ดำเนินการมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้อง

กับผลการศึกษา ของ ชูชื่น พงษ์ดี (2553) ได้ประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนราชดำริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยใช้ในการประเมินรูปแบบซิป (CIPP Model) ผลการวิจัย พบว่า ด้านบริบท มีการประเมินความสอดคล้องของกับวัตถุประสงค์กับเป้าหมายของโครงการ การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อสภาพการเรียนรู้ ความต้องการของบุคลากรจากการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ทวี อุปสุชิน (2554) ได้ศึกษาการประเมินโครงการการพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ผลการวิจัย พบว่า ผลการประเมินด้านบริบท โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ Nooshinet (1999) ได้ศึกษาเรื่องการประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model สำหรับการประเมินวาระเขียนหลักสูตรการศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์อิหร่าน มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์ พบว่า ด้านบริบทของหลักสูตรการศึกษาจะดำเนินการโดยการประเมินของการฝึกอบรมเป้าหมายและความต้องการในระดับภูมิภาคไปยังผู้เชี่ยวชาญทรัพยากรมนุษย์และความเป็นมืออาชีพให้บริการทางวิชาการในทางการแพทย์ มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์ คะแนนรวม 3.20 ในระดับกลาง

2. ความเหมาะสมด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ในภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผลการประเมินความคิดเห็นของผู้บริหารและครู อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ความพร้อมของบุคลากร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากร มีความรู้ ความสามารถในการดำเนินงาน นอกจากนี้บุคลากรให้ความร่วมมือ ประสานงานในการดำเนินงานระหว่างกันได้เป็นอย่างดี ซึ่งบุคลากรจะเป็นผู้ขับเคลื่อนการดำเนินงานต่างๆ จึงส่งผลให้การดำเนินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของชูชื่น พงษ์ดี (2553) ได้ประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนราชดำริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยใช้ในการประเมินรูปแบบซิป (CIPP Model) ผลการวิจัย พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้ามีการประเมินความพร้อมของวิธีการดำเนินการกับงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์และสมรรถภาพบุคลากรที่สนับสนุนการดำเนินงานของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ทวี อุปสุชิน (2554) ได้ศึกษาการประเมินโครงการ การพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ผลการวิจัย พบว่า ผลการประเมินด้านปัจจัยโดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

3. ความเหมาะสมของด้านกระบวนการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพ อิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ
ในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา พบว่า ด้านกระบวนการดำเนินโครงการ
ในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และรายการในระดับมากที่สุด คือ การวางแผน
ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวางแผนนั้นจะมีคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของ
ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง มีการประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินงาน กำหนดลำดับขั้นตอนและ
ความเหมาะสมของแผนงานในการจัดกิจกรรมภายใต้โครงการ มีการติดตามและประเมินผลตลอด
ระยะเวลา การดำเนินงานทำให้สามารถแก้ไขปัญหา อุปสรรคได้ และทำให้การดำเนินงานบรรลุ
วัตถุประสงค์ซึ่งสอดคล้องกับ ชูชื่น พงษ์ดี (2553) ได้ประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
โรงเรียนราชดำริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยใช้การประเมิน
รูปแบบซีป (CIPP Model) ผลการวิจัย พบว่า ด้านกระบวนการมีผลการประเมินการควบคุมการ
บริหารโครงการเกี่ยวกับการวิเคราะห์กับความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากรการดำเนินโครงการและ
การตรวจสอบโครงการความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ทวี อุปสุชิน (2554)
ได้ศึกษาการประเมินโครงการการพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ใช้รูปแบบการ
ประเมินแบบ CIPP Model ผลการวิจัย พบว่า ผลการประเมินด้านกระบวนการ โดยภาพรวมมีผล
การประเมินอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด และสอดคล้องกับ
กมลนันท์ บุญกล้า (2559) ศึกษาการประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนอง
ปลาชิว สำนักงานเขตพื้นที่ 2 การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมิน
CIPP Model ผลการวิจัย พบว่า ด้านกระบวนการดำเนินงาน มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก
สอดคล้องกับ Mingucci (2002) ศึกษาการประเมินผลของโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่มีผลต่อการ
พัฒนาวิชาชีพของครูภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ระดับมัธยมศึกษา ผลการศึกษา พบว่า ครูที่ร่วม
วิจัยได้ประโยชน์หลายด้านจากการฝึกปฏิบัติผลของโครงการวิจัยมีหลักฐานยืนยันว่า การวิจัย
เชิงปฏิบัติการสามารถช่วยสร้างชุมชนการเรียนรู้ด้านการศึกษาได้ ผู้ร่วมวิจัยสามารถแบ่งปันปัญหา
เรียนรู้จากเพื่อนร่วมกันและปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานได้ในลักษณะที่มีความสามารถในการผลิต
งานด้วย

4. ผลผลิตของโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

4.1 ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้านการเป็นผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

1) ด้านผลตอบแทนจากการประกอบธุรกิจ

2) ด้านการต่อยอดธุรกิจเชิงพาณิชย์

ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้านการเป็นผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ด้านผลตอบแทนจากการประกอบธุรกิจ มีรายได้สุทธิต่อทุนดำเนินการในภาพรวมอยู่ในระดับร้อยละ 43.05 และแผนธุรกิจ Brown Rice Pic มีรายได้สุทธิต่อทุนดำเนินการสูงสุด สำหรับการต่อยอดธุรกิจเชิงพาณิชย์ แผนธุรกิจของผู้เรียนที่ได้ดำเนินการ จำนวน 5 แผนธุรกิจ มีการดำเนินการต่อยอดธุรกิจเชิงพาณิชย์ จำนวน 3 แผนธุรกิจ ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์การประเมินซึ่งสอดคล้องกับสุรชัย จิวเจริญสกุล (2556) ได้ประเมินโครงการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง Coaching and Mentoring ด้านผลลัพธ์ของโครงการ พบว่า ผลที่ได้จากการดำเนินงานโครงการส่วนใหญ่เป็นที่น่าพึงพอใจ โดยผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่เห็นว่าได้ประโยชน์หรือเกิดผลทางบวกมากกว่าทางลบ และสอดคล้องกับ Kim (2006) ศึกษาการประเมินผลโปรแกรมการฝึกอบรมของครูในบริบทของวัดใน 4 ด้าน คือ 1) การประเมินปฏิกิริยาการตอบสนอง (Reaction) 2) การประเมินการเรียนรู้ (Learning) 3) การประเมินพฤติกรรม (Behavior) และ 4) การประเมินผลต่อการจัดการหรือผลลัพธ์ที่เกิดกับองค์กร (Result) ผลการประเมินการฝึกอบรมตามโปรแกรม CAL บรรลุผลตามวัตถุประสงค์และผู้เข้าอบรม มีความเข้าใจในความร่วมมือจากการใช้เครื่องมือเพื่อวัดผลของโครงการ ครูมีความรู้และความชำนาญมากขึ้น สามารถนำความรู้ไปพัฒนาทักษะการทำงานได้และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดี และสามารถพัฒนาองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยภาพรวมแล้วหลังจากได้ฝึกอบรมครูตามโปรแกรม CAL และประเมินผลโดยใช้เครื่องมือ DT มีความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการมากกว่า 80%

4.2 ระดับคุณภาพการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

ผลการประเมินระดับคุณภาพการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา พบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับ 5 ดาว ระดับชาติ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา คะแนนร้อยละ 92.46

จากการดำเนินโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา มีผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้สืบเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่รับผิดชอบ มีความพร้อม ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ชูชื่น พงษ์ดี (2553) ได้ประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนราชดำริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยใช้การประเมินรูปแบบซีป (CIPP Model) ผลการวิจัย พบว่า มีผลการดำเนินโครงการตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4.3 ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา พบว่า ผู้บริหารและครูมีความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และรายการที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ เครือข่ายการดำเนินงานให้บริการด้วยความเป็นมิตร ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม ผู้รับผิดชอบโครงการมีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการหรือกิจกรรมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้ข้อมูลของโครงการหรือกิจกรรม ความรู้และทักษะที่จัดให้สอดคล้องกับความต้องการผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้น โครงการหรือกิจกรรมตรงกับความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียน และผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินโครงการมีความพร้อมโดยผู้บริหารและครูได้ร่วมกันจัดทำโครงการ มีการวางแผน ดำเนินการ การติดตาม และประเมินผลทุกขั้นตอน จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความพึงพอใจมากที่สุด

4.4 ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และรายการที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเสนอข้อคิดเห็นหรือวางแผนกิจกรรม การประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้ข้อมูลของโครงการ ผู้เรียนได้รับความรู้และทักษะจากการเข้าร่วมกิจกรรม ผู้เรียนได้รับความรู้และทักษะจากการเข้าร่วมกิจกรรม การรายงานผลการดำเนินงานของโครงการหรือกิจกรรมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบ ผู้เรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์ เพิ่มขึ้นจากการเข้าร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการ ความรู้และทักษะที่จัดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเสนอข้อคิดเห็นหรือวางแผนกิจกรรม รับรู้ข้อมูลในการเข้าร่วมโครงการซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของราไพ แสงนิกุล (2559) ได้วิจัยเรื่องการประเมินโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย: กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมภาพลสินธุ์ เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model ผลการวิจัย พบว่า ผลการประเมินด้านผลผลิตโดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีเจตคติ

ที่ดีต่อการเรียนรู้ตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ผ่านการทดลองอย่างง่าย และเด็กมีพัฒนาการทักษะการเรียนรู้ด้านต่างๆ ดีขึ้น

4.5 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ วิทยาลัย อาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการส่งเสริมการประกอบอาชีพ อิสระ วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ในรายการ สถานศึกษาให้การสนับสนุนผู้เรียนในการฝึกประสบการณ์ทางการประกอบ อาชีพอิสระ และมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน ทั้งนี้ ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นต่อการจัดการศึกษาสายอาชีพที่นักเรียนได้รับประสบการณ์อาชีพก่อนไป ทำงานจริง

4.6 ความพึงพอใจของบุคคลทั่วไปที่มาดูงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

ผลการประเมินความพึงพอใจของบุคคลทั่วไปที่มาศึกษาดูงานศูนย์บ่มเพาะ ผู้ประกอบการอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายการ ในระดับมากที่สุด คือ บุคลากรผู้ให้บริการมีมนุษยสัมพันธ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส การติดต่อประสานงาน ต่อหน่วยงาน สะดวก รวดเร็ว สื่อ อุปกรณ์ ในการนำเสนอทันสมัย เหมาะสม การให้แนะนำ ช่วยเหลือ ของบุคลากรในการศึกษาดูงาน สภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายในศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ เอื้ออำนวยต่อการดำเนินธุรกิจ รูปแบบและการนำเสนอความรู้ มีความหลากหลายน่าสนใจ การเป็น แบบอย่างความสำเร็จการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บุคคลทั่วไปที่มาศึกษาดูงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา มีความประสงค์ในการศึกษา แบบอย่างการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา และจากผลการดำเนินงาน มีคุณภาพ ระดับชาติ ระดับ 5 ดาว ทั้งนี้สอดคล้อง เปรมวดี เจตนานุศาสน์ (2552) ได้วิจัยเรื่อง เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระทางด้านคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา มีสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน และความ คาดหวังของผู้ปกครอง เป็นเชิงบวกกับเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระทางด้านคหกรรมศาสตร์

สรุปผลการประเมินโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียน อาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ภาพรวม ผลการประเมินทั้ง 4 ด้าน ผ่านเกณฑ์การ ประเมินที่กำหนดไว้ประกอบด้วย 1) ด้านบริบท อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น อยู่ใน ระดับมากที่สุด 3) ด้านกระบวนการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด 4) ด้านผลผลิต ประกอบด้วย ผลตอบแทนจากการประกอบธุรกิจ สูงกว่าเกณฑ์ การต่อยอดธุรกิจเชิงพาณิชย์สูงกว่าเกณฑ์ และ ระดับคุณภาพการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ระดับชาติ ระดับ 5 ดาว

ทั้งนี้มีความสอดคล้องกับ ขวัญชัย จันทเพชร (2557) ได้วิจัยเรื่อง การประเมินโครงการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (School Based Management for Local Development: SBMLD) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินโครงการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวมผู้บริหารสถานศึกษา ครู กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน เห็นด้วยว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก-มากที่สุด และสอดคล้องกับ กมลนันท์ บุญกล้า (2559) ศึกษาการประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาชีว สำนักงานเขตพื้นที่ 2 การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ผลการวิจัยพบว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วิเชียร ถมจ่อหอ (2560) ได้ประเมินโครงการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี ประจำปีงบประมาณ 2560 ผลการประเมินด้านบริบทพบว่า การประเมินโครงการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ Steaevs, Milne, & Stein (1999) ได้วิจัยเรื่อง การประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพและการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน: การศึกษา 2 ระบบ พบว่า การประเมินประสิทธิภาพของการใช้โรงเรียนเป็นฐานในการส่งเสริมสุขภาพ โดยระบบส่งผ่าน สอดคล้องกับ Elliott (2001) ได้ศึกษาผลลัพธ์ของการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น พบว่า ผู้ที่ผ่านการอบรมสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือเพื่อหารายได้เสริม ผลของการฝึกอบรมเป็นที่น่าสนใจ ที่นำไปพัฒนาแบบประเมินผล โดยได้ประเมินผลการอบรมใน 3 ระดับ ได้แก่ 1) ความพึงพอใจในการฝึกอบรม 2) ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม 3) การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หลังการฝึกอบรม โดยประเมินผลทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรม เพื่อให้ได้แบบประเมินผลที่สมบูรณ์ ก่อนการใช้จริง ผลของการประเมินผลพบว่าทั้ง 3 ระดับ มีผลในทางบวก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 จากผลการประเมินโครงการ โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกประเด็นและทุกตัวชี้วัด และเพื่อให้การดำเนินโครงการอื่นๆ ในสถานศึกษามีประสิทธิภาพ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียควรนำผลประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

1.2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ควรกำหนดเป็นนโยบายและสร้างความเข้าใจในการดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้การประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษาทุกสาขาวิชา

2. ข้อเสนอแนะในการประเมินโครงการครั้งต่อไป

ควรมีการประเมินโครงการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระใน
กลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา